Nr. 21. Sibiiu, Marți 22 Februarie (6 Martie) 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sûnt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Representațiunea

bisericei gr. or. române din Ungaria și Transilvania contra proiectului despre scoalele medie.

Nr. 23. M.

Onorată Casă a representanților!

În umilita mea representațiune din 20 Februariu anul trecut 1882. Nr. 19. M. alăturată în copiă aici sub ·/. mi-am luat voiă sĕ desvolt posițiunea, ce biserica gr. or. română din Ungaria și Transilvania, carea în privința patriotismului nici când nu a remas inderetru, o ocupă ca biserică autonomă și organisată pe principiul de naționalitate, față cu proiectul de lege substernut din partea guvernului de stat, pentru regularea învĕțămêntului în gimnasii și în scoalele reale; mi-am luat voiă mai departe se indegetez dispositiunile vătĕmătoare ale amintitului proiect de lege, cari intenționează a jignì în mod simțitor sfera dreptului de autonomiă garantat prin lege bisericei gr. or. române, a restringe drepturile naționalităților nemaghiare din patriă, asemenea garantate prin lege, într'una din cele mai ponderóse cestiuni de viață, și preste tot a subtrage dela bisericile nemaghiare din patriă posibilitatea chiar, de a-și susținea scólele medie, corespunqĕtóre deopotrivă intereselor statului și intereselor sale proprie, și de a putea din când în când sporí numĕrul acelora prin înființarea altora noue ; în fiine mi-am luat voiă în numele bisericei române gr. or. din patriă a roga pre onorata casă, sĕ binevoiască a înapoia amintitul proiect de lege domnului ministru de culte și instrucțiune publică, pentru a-l prelucra în armoniă cu legile cari garantézĕ drepturile cardinale ale confesiunilor și naționalităților.

Precând biserica română gr. or. asceptá cu atențiune încordată și cu interes viu , ca amintita representațiune a mea, înaintată în numele și din încredințarea ei, se obțină o resolvire favoritóre: cu adâncă durere aflară in timpul recent autoritățile superiore ale acestei biserici, și peste tot credincioșii ei, cari se interesézĕ de causă: că comisiunea pentru instrucțiunea publică a onoratei case, cu ignorarea drepturilor de autonomiă și a intereselor de naționalitate, basate pe lege, ale confesiunilor, au substernut onoratei case amintitul proiect de lege, într'o redactare nouă, și țesut astfel, încât peste dispositiunile ce proiectul de lege ministerial le conținea cu scop de a resturná autonomia confesiunilor, el scóte cu totul din competința confesiunilor dreptul de a cualificá pe profesorii scólelor medie, apoi pe profesorii cualificați dejà îi obligă a se supune de nou la esamen de profesură, urcă peste mĕsură numerul sistematic al profesorilor, și peste tot asigură organelor guvernului drept de dispunere în scólele medie confesionale, afară de acestea conține mai mulți §§. redactați defectuos, precum este d. e. §. 27 după a căruia construire sintactică, dreptul de a denumì pe profesorii scólelor medie, peste tot ar cădea în competința ministrului de culte și de instrucțiunea publică, făcându-se escepțiune dela acéstă regulă în §. 30 numai pentru institutele proveḑute de cătră ordurile monachali; tot asemene sunt și §§. 22. și 24. cari împuternicesc pe guvern ca se stabiléscă „instrucțiuni de esaminare", și prin acésta depun în mânile guvernului o astfel de putere față cu scólele medie confesionale, carea nicăiri nu este precisată, dar a cărei gravitate se va descărcá negrešit asupra naționalităților nemaghiare, contra cărora este dejà pornită persecuțiunea.

Redicarea la putere de lege a unui proiect ca acesta, dacă și n'ar conturba liniscea sufletéscă a mai multor milióne de locuitori ai țĕrei, la tótă întêmplarea însĕ ar fi aptă de a deprimá spiritele într'un grad mare, ceea ce in interesul statului ar trebuí evitat cu ori-ce preț; dreptaceea satisfăcênd cu plăcere recercărilor venite dela consistoriile gr. or. române ale dieceselor Sibiiu, Arad, și Caransebeș, in numele bisericei gr. or. române din patriă, 'mi iau voiă de nou a roga pe on. casă representativă: ca cu considerarea motivelor cuprinse în representațiunea mea presentată in anul trecut, și a observărilor mele de mai sus, sĕ binevoiască a respinge proiectnl de lege pentru scólele medie, presentat din partea comisiunei pentru instrucțiunea publică și pus pe mai deaprópe la ordinea ḑilei, totodată sĕ binevoiéscă a indrumá pe domnul ministru de culte și instrucțiunea publică, ca sĕ substérnă un nou proiect de lege pentru scòlele medie, compus după consultarea tuturor confesiunilor, care întru toate se fie în consonanță cu autonomia confesiunilor și cu legea de naționalitate.

Dat în Sibiiu, la 3 Marte, 1883.

În numele bisericei gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

Miron Romanul m. p.,
Archiepiscop și Metropolit.

La proiectul despre scoalele medii.

Proiectul de lege pentru scoalele medii este objectul asupra cărui sunt îndreptate o mulțime de priviri, din diverse puncte de vedere. Românii din Transilvania și Ungaria pășesc cu toată energia în contra proiectului. Provincia metropolitană gr. or. ca atare a depus vederile sale asupra proiectului în cele de mai sus. Dacă metropolia gr. catolică a făcut ceva în direcțiunea aceasta nu scim, după natura lucrului însĕ credem, că nu va sta nici ea cu mânile în sin. În diversele municipii alegătorii au început a lua resoluțiuni în contra proiectului. Despre sasii din Transilvania scim că încă din vreme au luat mĕsuri pentru a protesta contra proiectului. De asemenea scim despre eppul rom. cat. din diecesa trannă, că a întrevenit la deputații de confesiunea sa din Transilvania, ca sĕ lucre în contra projectului. Protestanții din Ungaria încă nu sunt pretinii proiectului. Cu toate aceste nu ne indoim că projectul va fi votat de maioritatea casei deputaților; dl ministru president Tisza, cetim, că este interesat a vedè projectul lege, fiindcă este favorabil ideei centralistice maghiarisătoare de stat, și aceasta este motiv de ajuns sĕ credem, că projectul va fi votat. Ca se'l respingă casa magnaților ar fi o minune. Primiva însĕ după toate aceste projectul sancționarea preaînaltă? eată o întrebare, care lăsăm se o respundă timpul! Popoarele nemaghiare și o parte și dintre maghiari, nu vor ca projectul se devină lege. Putem ḑice că sovinistii maghiarisători sunt singuri spriginitorii lui. Vom vedè ce trage mai mult în cumpăna, patriotismul din patria a cărei fii ținem toți a fi....?

Ori cum va fi, curagiul nu trebue sĕ'l perdem. Interesul nostru, întemeiat pe drept, sĕ'l apărăm cu toate mijloacele și armele legale, acum și totdeauna, pentru că dreptatea, în cele din urmă, tot are se triumfeze.

Ca sĕ dăm însĕ și noi oare care avênt dreptății, sĕ triumfeze mai curênd, trebue sĕ fim activi în tot momentul și cu deosebire acum, când avem înaintea noastră un object care amenință viitorul culturei noastre. Sĕ ne manifestăm că nu vom sĕ jucăm rolul de gladiatori, cari aveau destinul de a muri pentru a face plăcere privitorilor lor.

Încă este timpul până la eventuala sancționare a proiectului ; deci folosit trebue timpul!

Convocare.

Alegĕtorii români din comitatul Sibiiului și toți cari se interesează de causele noastre publice, se convoacă prin aceasta la o întrunire, ce va avea loc Vineri în 27 Februarie la 11 oare în sala otelului

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 20).

Pe cât era de întrigantă și perfidă, contesa totuși fù înșelată din partea baronului; el nu mai cugeta la altceva decât a se juca cu ea precum s'a jucat ea cu dênsul.

— Eu mĕ mir, ḑise Cristiano, mergênd spre bufet, cum persoanele aceste, care cred că domnesc peste destinele popoarelor, sûnt simple în intrigele lor maliționse și cât de ușor le poți înșela! Trebue sĕ fie așa, dacă ai drept punt de purcedere în atare viață, desprețul absolut al genului omenesc.

Nu poți desprețuì pe alții, fără a te desprețuì pe tine însuți, și cine nu sĕ stimează în opera sa este bătut cu impotență. N'a fost mătușa aceea trufașă și comică, ḑicêndu-mi cu liniștea cea mai mare: Eu am o nepoată de jertfit; ajutămi repede, ai sĕ fii plătit: ai sĕ capeți locul primului servitor într'o casă bună!

Cristiano însĕ împuse tăcere reflecsiunilor sale filosofice întrând în sala dorită, pe care o recunoscù la un miros delicios de fripturi. Era o rotundă frumușică, cu mese mici mobile,ce așteptau ora cinei generale, ca sĕ satisfacă ori și ce apetit nerăbdător. De oare ce, la oarele nouĕ, toată lumea făcuse meselor baronului onorile meritate; sala era goală, cu escepția unui lacheu cu totul adurmit, pe care Cristiano se păzea a-l deștepta, temêndu se a trece de flămânḑit și de încult.

El puse mână, fără a căuta sau a alege mult pe o galantină gătită a la française; însĕ el tocmai înfipse cuțitul cu plăsele aurite întrînsa, când ușa sĕ deschise cu sgomot și lacheul deșteptat din somn sĕ află la dosul sĕu, ca mișcat de un resor, și dl Stangstadius întrà făcênd sĕ se cutremure toate cristalele și porțelanele de mersul sĕu inegal și violent. — Bre! esclamă el vĕḑênd pe Cristiano, bine că te găsesc aici!

Eu nu mânânc bucuros singur și noi avem sĕ desbatem lucruri seriose, până ce îndestulim voința oarbă a bietei noastre mașine omenești... A! voești sĕ mânânci în picioare? Aceasta e foarte nefavorabil pentru digestiune, și nici nu simți ce mânânci... Karl, deschide-ne masa aceasta, cea mai mare...

Bine! Și servește-ne din ce ai mai bun... Șunca sau... Nu, încă nu! Ce va mai substanțial, vr'o câte-va felii bune de muschiu; apoi sĕ ne scoți simburele din șunca de urs... Aveți șuncă de Norvegia cel puțin? Ele sûnt cele mai bine afumate.. și vin, Karl, ce gêndești? de Madeira, de Bordeaul și vr'o câteva butelii de Champagne pentru tineru acesta, căruia îi este dor de el... Bine Karl, acuma avem destul, fetu-meu! dară nu te îndepărta, ai sĕ ne aduci îndată desertul.

Poruncind așa, dl Stangstadius se așeḑà cu dosul cătră sobă, și începù a bea și a mânca într'un mod atât de admirabil încât și Cristiano, lăsând toată sfiala la o parte, începù a mesteca din toată puterea măselelor sale intacte și complete. Eruditul însĕ avea măsele puține, dară el le știa întrebuința așa de bine încât nu remase înderept, tot vorbind și gesticulând cu o energie particulară.

Cristiano, uimit îl asemăna în gândul seu cu un monstru fantastic, jumĕtate crocodil și jumĕtate maimuță, și se întrebă unde este centrul acestei vitalități inspăimântătoare într'un corp dislocat în aparență slab, înzestrat cu un cap ascuțit cu ochi divergenți și cu o agilitate nespusă.

Conversația geologului îl sprijinì la deslegerea acestui problem. Vrednicul bărbat n'a iubit în viața sa pe niminea, nici chiar pe un câne. Toate lucrurile i-au fost indiferente, afară de cercul ideilor în carea trăia el așa ḑicênd de sine însuși; el sĕ plăcea, a se admira sĕ desmierda și se nutrea de parfumul propriei sale laude, în lipsa altui obiect demn de iubire.

(Va urma.)

www.digibuc.ro

la „Împĕratul Romanilor“ din Sibiiu spre a se pronuncia în privinţa proiectului de lege pentru scoalele medii.

Comitetul clubului alegĕtorilor români din comitatul Sibiiului.

Revista politică.

Sibiiu, în 18 Februarie.

Nu e ceva important dară caracteristic: se signalisează retragerea ministrului de justişie Dr. Pauler, însĕ numai după ce se va termina afacerea dela Tisza-Eszlar! Dl. Tisza va lua în locul dlui Pauler un individ din opositiunea moderată.

Dincolo de Laita se desbate în casa deputăţilor bugetul. Dep. Schönerer a propus ca ministrul president se întrevină la monarchul sĕ lase din lista civilă un milion pe seama unui fond pentru lucrătorii invaliḑi şi sĕraci. Aceasta a provocat indignaţiune în dreapta casei şi deputatul a fost avertisat pentrucă a amestecat pe monarch în discusiune. Dela Zara se scrie la „D. Ztg.“ că Crivoscianii fugiţi în Muntenegru au publicat o proclamaţiune care ameninţă celor ce în Crivoscia vor cumpĕra imobilii dela licitaţiuni pentru restanţe de dare şi se vor aşeḑa pe dênsele. Streinii nu cutează se cumpere şi câţi au cumpĕrat vênd ce au cumpĕrat cu preţul de jumĕtate. În proclamaţiune se ḑice între alte că teritoriul Crivosciei e adăpat cu sângele eroilor sĕi şi dacă fiii lui nu'l pot locuì mai bine se remână pustie de petri — Alt eveniment. În senatul imperial, abia s'a întors principele de coroană Rudolf din Germania unde fusesese la festivitatea nuntei de argint a principelui de coroană german şi un deputat din majoritate (cech) face alusiuni la o alianţă austro-ruso-franceză pentru a zdrobì Germania.

Conferenţa din Londra tot cerne încă. Eată ce cetim în „Românul“ de Sâmbătă:

Serviciul telegrafic ne comunică următoarea sciro din Londra, cu data de 1 Martie st. n.

„Conferenţa dunăreană s'a într'unit astăḑi.

„Şi asigură că ea va discuta, în şedinţa de Luni, cestiunea duratei prelungirii puterilor comisiunii europene dela Galaţi.

„Şi asigură asemene că Conferinţa va oferì dlui Ghica de a-l admite ca representante al României, cu vot deliberativ, pentru şedinţa în care se va discuta cestiunea comisiunei micste.

„Lucrările conferenţei fac progrese satisfăcĕtoare. Austria ar fi făcut oare-cari concesiuni în cestiunile în care e mai cu osebire interesată.“

Celelalte sciri ce au mai urmat trebue se le privim cu ipotetice,

România intr'aceea a respuns conferenţei odată prin suprimarea porturilor libere în Brăila, Galaţi şi Constanţa, prin aducerca unui proiect în cameră pentru înfiinţarea unei societăţi de navigaţiune pe Dunăre şi în sfĕrşit prin propunurea făcută de 42 deputaţi Sâmbătă tot în cameră, prin care se se pună la dispositiunea guvernului 15,000,000 lei pentru fortificaţiuni şi echipamente militare.

În Sêrbia se pregătesce o campanie electorală.

„Pericolul invasiunei rusesci.“

(Urmare.)

Broşura se ocupă în cele următoare cu desfăşurarea întrebărei: câţi soldaţi e în stare a pune Austro-Ungaria pe picior de rĕsboiu contra Rusiei? Armata austro-ungară numĕră, inclusive gloata tirolează, care din urmă vine în conmbinaţiune singur numai faţă cu Italia, 1,200,000 soldaţi. Armata noastră gata de resboiu care representă adevĕrata forţă rĕsboinică, afară de artilerie şi de trupele de „convoi“, se urcă, după datele statistice ale statului major german, la 845,000 cu 1788 tunuri. Dintr'acestea trebue sĕ se subtragă 288,000 soldaţi cu 384 tunuri pentru garnisoane şi pentru completări ulterioare. Rĕmâne deci pentru operaţiunile de pe câmpul de luptă o armată de 557,000 soldaţi cu 1404 tunuri. Numai în cas estrem s'ar putè urca într'un rĕsboiu contra Rusiei forţa armatei noastre de operaţiune, inclusive honvedii, la mărimea de 650,000 soldaţi. Nu poate fi deci vorba de o procedere ofensivă a armatei noastre contra Rusiei, luând în considerare preponderanţa numerică a armaţei ruse de o parte, de altă parte însĕ împregiurarea, că ne lipsesc căi ferate strategice şi fortăreţe de cari s'ar putè răḑima armata noastră. Chiar sĕ fim în stare, după cum le place unora a crede, a efectuì mobilisarea mai iute ca rusul, trebue sĕ renunţăm la prestigiul unei astfel de mobilisări şi se lucrăm ca Poarta care se luptă mai întâiu cu toţi duşmanii resculaţi la avisul guvernului rusesc şi care după ce vĕḑu, că Rusia începe resboiul asceptă până ce trecu armata rusă peste Prut şi peste Dunăre. Într'un resboiu defensiv s'ar putè aduce armata noastră campestră în Galiţia şi în Bucovina la o putere de 600,000 soldaţi. Dar armatele rusesci ne vor ataca din trei părţi: una va purcede spre Cracovia—Przemisl, cea mijlocie spre Lemberg, Tarnopol, Iaşi, a treia prin România spre Transilvania.

Sûntem deci necesitaţi a ne împărţì armata defensivă într'un semicerc dela Cracovia până la Murĕş-Oşorheiu şi a urca armata cea mică instituită contra României la 120,000 soldaţi. Rusia aşadară şi în casul acesta ne va putè ataca cu o putere de 2 sau 3 ori mai tare decum e a noastră.

Afară de aceasta armata noastră în proporţiune cu a Rusiei foarte mică, n'are în Galiţia şi Bucovina afară de Cracovia şi de Przemysl, nici un punct de apărare, pe care răḑimându-se ar pute apăra provinciile aceste doue contra învasiunei rusesci. Teritoriul acesta al monarchiei noastre e tare amenințat. Dacă construezi între Przemysl Budapesta Alba-Iulia, Cernăuţi — Lemberg un patruunghiu, afli că în patruunghiul acesta destul de mare nu esistă o singură tortăreaţă un singur lagĕr întărit; din Ungaria nu duce o singură cale ferată până la graniţa ungară! E deajuns o singură bătălie perdută în Galiţia sau în Bucovina, ca se te pomenesci cu o jumĕtate milion moscoviţi la ţĕrmil Tisei, ear' cu cealaltă jumĕtate tractând cu Cracovia şi Przemyls întocmai, pecum au tractat Germânii cu Metz şi cu Strassburg. Alba Iulia nu va putè mêntui Transilvania de ocupaţiunea din partea armatei moscovitice care va înunda prin deosebitele vămi.

Autorul sĕ încearcă a combate opiniunea, că noi am putè preveni pe Rusia cu mobilisarea. Din Ungaria nu duce o singură cale ferată radială la graniţa rusească din Austria duce o singură linie radială linia nordică Ferdinandiană, spre graniţa vestică a Galiţiei. Liniile Eperjeş — Tarnova şi Legenye — Mihalyi — Przemyls s'au edificat ce e drept însĕ ambele sau îngropat în calea ferată Carolo Ludoviciană, în loc sĕ se fi condus până la graniţa rusească. Dela Târnava până la Polonia rusească sûnt numai 25 chilometri, dela Przemysl sûnt numai 50 chilometri. De ce sĕ se coboare însĕ de pe tren în Tarnov şi Przemysl trupele austro-ungare care vor avè se purceadă eventual în direcţiunea spre Varşovia sau se opereze contra armatei ruse ce va venì de cătră Varşovia? De ce se facă o cale de o ḑi douĕ până la graniţa rusească, putând ajunpe acolo cu trenul într'unul se au în douĕ pătrare de oare? Din monarchia noastră pot ajunge trupele noastre pe teritoriul rusesc numai pe douĕ căi ferate, pe linia nordică, Ferdinandiană şi pe linia galiţiană, Carolo-Ludoviciană. Una se abate la unghiul vest, cealaltă la unghiul oriental al Galiţiei pe teritoriul iubitului nostru vecin avênd massa centrul şi aripa stângă a armatei ofensive rusesci a opera fără îndoeală, dela Lemberg şi până în Transilvania, ear aripa dreaptă avênd chemarea a nu perde din vedere Cracovia, cum se va putè mişca centrul şi aripa dreaptă a armatei noastre pe teritoriul ce trebue apărat neavênd în Ungaria dela Legenye Mihalyi până la Braşov nici o singură linie ferată spre Rusia. Liniile laterale ale calei ferate nordice şi orientale: Ungvar, Muncaci, Hust, Maramurĕş, Dej şi Mureş-Oşorheiu nu numai că nu duc la graniţa rusască, dar se opresc toate cu mare respect înaintea Rusiei într'o depărtare de 50—100 chilometri dela Carpaţi. Liniile austriace: Ferdinandiană şi Eperjes — Tarnov cu mare necaz pot transporta în Galiţia aripa stângă a armatei noastre, căci linia Tarnov nu e cu douĕ rênduri de şini. E întrebarea acum, cum va putè străbate în acelaşi timp centrul nostru şi aripa dreaptă la punctele cele mai amenințate ale monarchiei noastre: în Galiţia orientală, în Bucovina, şi în partea nordică a Transilvaniei, eventual în Moldova? căci nu presupunem atâta nesocotinţă dela conducĕtorii armatei austro-ungaresci, ca ei se transpoarte mai întâiu aripa stângă pe câmpul de resbel, şi într'aceea centrul şi aripa dreaptă se aştepte în linisce acasă, pană ce le va venì rêndul. Linia noastră ferată a doua şi cea din urmă, care duce de pe teritoriul ungar în direcţiune spre Rusia, e linia Legenye Mihályi — Przemysl Şi aceasta are numai un rênd de şini. Pe linia aceasta nu vor putè pleca 300—400,000 soldaţi cu toată muniţiunea nici în decurs de trei luni. Ne am vedè în casul acesta siliţi a ne bate cu Moscovitul, nu în Galiţia ci în apropierea Miscolţului. dacă cum va n'ar fi perdută Budapesta.

Deoare-ce dela linia Przemysl până la Braşov n'avem căi ferată, pe cari ne-am putè espeda trupele noastre la graniţa austro ungară, centrul şi aripa dreaptă a armatei noastre trebue sĕ se grăbească dela staţiunile liniilor laterare amintite pe jos până la câmpul de rĕsboiu şi se călĕtorească vreo 150—300 chilometri voioase printre vêrfurile carpaţilor, până ce dau de vre-o staţiune dela drumul ferat în Stry sau pe linia Lemberg Cernăuţi. Luăm pe lângă aceasta în considerare drumurile (şoselele) rele astro-ungare şi galiţiane, e evident că străcurarea şi pregătirea de rĕsboiu a armatei noaasre la graniţa rusească o se dureze timp mai îndelungat, ca mobilisarea din 1866, şi că noi vom fi necesitaţi în casul acesta a primì prima luptă sau dealungul cursului Tisei sau în casul cel mai favorabil la poalele Carpaţilor.

(Va urma.)

Reflecsiuni la articolul întitulat: alegerea de protopresbiter în Oraviţa.

În Numerii 15, 16 şi 17 ai „Telegrafului Roman“ a apărut o critică interesantă asupra alegerei de protopresbiter în Oraviţa; dar fiindcă respectivul corespondente şi-a scos informaţiunile sale numai din o parte, şi anume din o fântână cu apă nu prea limpede, din ḑiarul „Luminătoriul“, aşa este uşor de esplicat, că criticătoriul nu a putut se rĕmână peste tot obiectiv în cestiune cu atât mai puţin consecuent în deducţiunile sale,

Dl C. şi-a basat argumentările şi teoriile sale cu deosebire în ceea ce privesce dispositiunile Consistoriului diecesan din Caransebeş pe date neesacte şi pe supositiuni false, scoase din corespondenţele unilaterale ale partidei opositionale din Oraviţa; deci nu ne prinde mirarea dacă deducţiunile şi conclusiunile lui în aceasta direcţiune rĕmân eronate şi netemeinice.

Spre a comproba aceasta afirmaţiune ne permitem a înşira înainte de toate erorile dlui corespondente C.

Nu este adevărat, că consistoriul a escris concurs pentru postul de protopresbiter din Oraviţa. Concursul l'a escris comitetul protopresbiteral cu sciinţa şi aprobarea Consistoriului. Aceasta mai lipsea încă, ca Consistoriul se escrie concurs, pecând maioritatea comitetului protopresbiteral nici pe comisariul consistorial pe basa propunerei subscrise de S. Mangiuca, Dr. Aureliu Maniu, Ioan Lepa, Iacob Botoş, Pavel Cimponeriu, Ioan Bistrian şi Ilie Trailă n'a voit sĕ'l recunoască de îndreptăţit a încurge la escrierea concursului nici de a preşedea în şedinţele comitetului protopresbiteral. Dacă escria Consistoriul concursul negreşit că rĕsuna de atunci Banatul de vaete de despotism, de tirănie, de violare opertă de lege şi altele, comise din partea Consistoriului.

Nu este adevĕrat, că comisariul consistorial Filaret Musta a eschis în comitetul protopresbiterul pe recurentele I. Velovan dela candidare. Comisariul consistorial a făcut în confidenţă atenţi pe membrii comitetului, că contra acestui recurente ar fi în curgere un proces disciplinariu după informaţiunile sale oficioase, dar n'a cerut nici insistat la eschiderea lui din lista candidaţilor, ci maioritatea comitetului în zelul şi nisuinţa sa de a candida numai pe Miulescu s'a folosit de ocasiunea binevenită şi pe basa informaţiunei confidenţiale date de comisariul consistorial a şi eschis momentan pe I. Velovan.

Protocolul şedinţei comitetului protopresbiteral ddto 17 Octomvre a. tr. precum şi proiectul listei recurenţilor, compus de comisariul cons. comproabă aceasta purtare a comisariului până la evidenţă.

Noi am ţinut şi ţinem de îndreptăţit pe comisariu ca pe împoteritul Consistoriului a da în casuri concrete informaţiuni confidenţiale comitetului protopresbiteral despre referinţele personale ale recurenţilor, căci la din contră presenţa lui în comitet este superfluă. De acì urmează, că comisariul consistorial în aceasta cestiune s'a purtat cu tact, n'a greşit, şi nu a desconsiderat instrucţiunea consistorială referitoare la alegerea de protopresbiteri.

Nu este adevĕrat, că în sinodul din 17 Octomvre 1882 ar fi avut majoritatea părtinitorii numai a unui candidat respective partisanii lui Miulescu.

Dacă dênşii aveau maioritatea în acest sinod, nu se vedeau necesitaţi a înscena scandale prin suirea în scaunul episcopesc, prin declamări de pe tetrapod, prin insulte aruncate asupra comisariului preşedinte şi a altor deputaţi sinodali din majoritate, apoi afară de biserică prin terorisări de bătaie, luând astfel în bătaie de joc dispositiunea §-lui 46 din Stat. organic, care prescrie: că obiectele au sĕ se tracteze în sinod cu frica lui Dḑeu şi modestie şi că conclusele sĕ fie basate pe instituţiunile bis. pe ordinaţiunile archieresci şi ale sinodului eparchial.

Acești domni dacă aveau majoritatea în acest sinod nu recurgeau la folosirea unor sofisme cari pot avea loc numai în adunarea reuniunei cu nume nemţiesc şi cu statute neîntărite a dlui S. M. aci i dau tot dreptul dlui corespondente C. a unor so-

www.digibuc.ro

fisme, ce se află în propunerea rabulistică petrecută la finea protocolului sinodal din 17 Octomvre a. tr de următoriul cuprins:

„Dlu deputat Ioan Lepa din motiv, că în înţelesul statutului org. avênd a se face votare, şi nefiind candidaţi decât numai un competinte, alegerea nu se poate ţinea deci propune ca sinodul să se închidă şi actele sĕ se transpună Consistoriului spre ulterioară dispositiune".

Observez şi eu că dl Lepa nu este om fără carte,

El este advocat diplomat, mai am a adauge că el a fost şi este membru al maiorităţii din comitetul protopresbiteral, care a militat până la cuţit numai pentru candidarea a unni îndivíd şi că el aparţine partidei, care a eschis pe toţi ceialalţi recurenţi şi a candidat numai pe S. Miulescu! Eată logica acestor domni!!

Desvoltarea mai departe este cunoscută; scandalele înscenate din partea minorităţii sinodului a necesitat pe preşedinte a rêdica şedinţa şi a anunţia cea procsimă pe ḑiua următoare la 8 oare dimineaţa, şi astfel pe cale nelegală şi prin o purtare necualificabilă şi-a ajuns minoritatea scopul, de oare ce o parte mare a membrilor sinodului — a fost presenţi 22 preoţi şi 40 deputaţi mireni peste tot 62 de deputaţi — disgustată până în adêncul sufletului de astfeliu de dispute, certe şi purtare scandaloasă s'au îndepărtat din Oraviţa, încât a 2-a ḑi din lipsa membrilor nu sa mai putut ţinea sinod.

În sinodul continuativ din 12/24 Decemvre a. tr. au participat 51 de membri, prin urmare au absentat 21 adecă au absentat cu 11 mai mult decât în sinodul din 17 Octomvre a. tr.

Dupăce minoritatea remasă minoritate şi în acest sinod continuativ, a căḑut cu propunerea ei, care întenţiona că fiecare membru al sinodului să fie constrins a vota numai şi numai pentru candidatul cel mai puţin cualificat Miulescu, dl S. Mangiuca, carele altcum are gură bună şi în mĕsură abundantă sĕşi folosesc de ea cu toată ocasiunea de astădată a predat comisariului preşedinte o scrisoare numită protest contra acelei decisiuni consistoriali, prin care s'a fost admis la alegere atât candidatul maiorităţi, cât şi candidaţii minorităţii comitetului protopresbiteral, şi cu aceasta dênsul împreună — precum se afirmă — cu 19 consoţi ar fi părăsit sinodul.

Comisariul cons. a proces corect, când fără de a da cetire acestui protest, compus şi subscris încă înainte de deschiderea sinodului, a dispus simplu alăturarea lui la actele electorali şi astfel a trecut la ordinea ḑilei.

Este un neadevĕr colosal, că comisariul preşedinte a fost reflectat, că prin eşirea pretinşilor membri protestatori, sinodul ar fi devenit necapabil de a aduce decisiuni valide.

Minoritatea n'a reflectat la această împrejurare pe comisariul consistorial nici în protestul ei compus cu multe ḑile înainte de ţinerea sinodului, nici cu ocasiunea eşirei din sinod fie măcar prin alt deputat.

Această cestiune o a sulevat dl S. Mangiuca abea în protestul sĕu datat din 18 Decembre şi ajuns la consistoriu în 21 Decembre a. tr. care protest în şedinţa cons. din 30 Decembre a tr. sub Nr. 1300 B. a fost respins cu următoarea: Resoluţiune:

Protestul present cât şi cel predat preşedintelui sinodului protopresbiteral electoral al Orăviţei, ca nebasate pre lege se resping, pentrucă sinodul electoral protopresbiteral a fost convocat şi constituit cu scrupuloasa observare a prescriselor statului organic şi a ordinaţiunilor cons. pentrucă acel sinod după chiara dispositiune a § lui 63 în combinaţiune cu §-7 punct 7 din statutul org. a fost îndreptăţit a priveghea, ca comitetul protopresbiteral sĕ-şi împlinească chemarea după prescrisele legei şi ale ordinaţiunilor consistoriali; în fine pentru că la acest sinod au luat parte 51 de deputaţi prin urmare majoritatea absolută recerută de lege şi dacă la actul votării nu au participat toţi aceasta împregiurare nu constitue nici o nelegalitate, neputêndu-se constrînge cu forţa cineva sĕ-şi dea votul sĕu; apoi fiindcă după spiritul şi litera legei acei trei indivizi, care au întrunit cele mai multe voturi au să se presinte Consistoriului spre a denumì pe unul din ei de protopresbiter (§. 53 al 5.) prin urmare aşa numita alegere de protopresbiter în faptă este numai o presentare de candidaţi.

Este fapt necontestabil, că constatarea numĕrului membrilor presenţi nu sa cerut din nici o parte; ear comisariul preşedinte vĕḑênd că nau eşit afară din localul electoral toţi consoţii d lui Mangiuca, şi că eară alţii eşiţi vin înapoi a dispus votarea, al cărei resultat este cunoscut, că:

1. profesorul de teologie A. Ghidiu a întrunit 17 voturi.

2. Adm. protopresbiteral Macsim Popoviciu 13 voturi.

3. preotul Paul Miulescu 1. vot.

4. pentru o persoană necandidată 1 vot.

la olaltă 32 voturi.

Este neadevĕrat, că la actul votărei n'a fost presenţi 37 de deputaţi numĕrul prescris de § 43 stat. org.

A fost presenţi la acel act şi mai mulţi de 37 de deputaţi, dar fie din maliţie, sau rancoare, la cetirea numelui lor mai mulţi din ei au rĕmas muţi. De esemplu aducem pe advocatul Lepa, apoi deputatul Teodor Drugariu, Nicolae Pătule, pe carii comisariul cons. ia vĕḑut în sinod şi de carii dênsul 'şi aduce bine aminte.

Greşala este a notariatului sinodal, care a întrelăsat a însemna pe acei deputaţi, carii aflânduse în localul electoral presenţi sub actul votării, la apelul nominal au fost devenit muţi sau sau fost pitulat şi n'au voit sĕ se folosească de acest drept al lor.

Este evident, că la esercitarea unui drept facultativ, precum sûnt votările la alegeri, nu poate fi constrîns nimenea cu forţa. —

Prin aceste constatări, cari în tot minutul se pot conproba în cas necesariu prin acte autentice, credem a fi îndreptat erorile cele mai esenţiale ale dlui corespondente C. din descrierea actului electoral, şi prin îndreptarea acestor erori întreaga critică sa redus la adevĕrata ei valoare, şi noi cutezăm pe basa acestora a afirma cu toată convingerea şi seriositatea, că alegerea de protopresbiter în Oraviţa în sine şi prin sine este validă şi legală.

Cu privire la maioritatea comitetului şi la minoritatea sinodului protopresbiteral avem şi noi pe scurt a adauge, că teoriile desvoltate de aderenţii lor nu numai că miroasă „a anarchie," ci membrii acestor fracţiuni prin nesupunerea la chiarele prescrise ale Stat. organic şi ale instrucţiunei consist. compuse cu scrupuloasa observare a regulamentelor atât din archidiecesa Transilvaniei cât şi din eparchia Aradului pentru alegerea de protopresbiteri, au produs în fapte anarchia, eschiḑênd din presidiu pe comisariul consist. atât în comitetul, în care s'a discutat şi compus pe basa unei informaţiuni foarte detaiate şi binevoitoare a consistoriului diecesan escrierea de concurs, cât şi din presidiul comitetului, în care avè a se conbina şi compune lista candidaţilor la postul de ppresbiter. Ar mai fi multe, multe de ḑis şi scris, dar nu vom urma esemplului dat de acei oponenţi *a tout prix* fără motive şi cause sontice. Noi nu le vom spăla rufele lor în public.

Pun unii vina pe comisariu, că nu ar fi avut tact în procederea sa la alegere. Tact fin este o însuşire rară omenească.

Aşi dorì sĕ vĕḑ şi se cunosc omul, carele faţă cu procedura cea agresivă, terorisătoare şi rabulistică susdescrisă a oponenţilor din Oraviţa ar fi putut sĕ se modereze până în fine. Cumcă comisariul a dovedit tact şi a încercat a mălcomì spiritele, dovedesce împregiurarea, că i-a succes a reţinea majoritatea sinodului dela intenţionatul conclus, că acei deputaţi, carii prin manevrele şi intrigile lor vor purta vina la neţinerea sau spargerea sinodului, sĕ fiă constrînşi a rebonifica spesele celorlalţi deputaţi, de oare ce dênşii, deputaţii din părţile mai îndepărtate ale tractului, au avut spese mari cu venirea în 2 rênduri la sinod; până când pe deputatul S. Mangiuca şi consoţi, ca pe unii, cari locuesc în Oraviţa şi în satele învecinate, parţiciparea la sinoade etc. nu i constă nimic, adăogênd toţi, că ei, deputaţii mai îndepărtaţi de altă dată la alt sinod pentru capriţiele dlor din Oraviţa şi împregiur nu vor mai putè lua parte.

Trecem acum la atitudinea consistoriului diecesan şi a Preasânţiei Sale P. Episcop faţă cu actul alegerei. Scim de mult, că Consistoriul şi Episcopul din Caransebeş este un ghimpe în ochii dlui C. Aceasta o a dovedit în Sibiiu dl C. mai invederat atunci, când a sosit scirea, că alegerea Episcopului Caransebeş de Metropolit nu a fost aprobată.

Nu ne prinde deci de loc mirarea, dacă dl C. îndată ce ajunge el la discusiunea aprobărei consistoriali şi archieresci a amintitei alegeri după proverbul latin: *in caudo venenum* sau unguresce: *végén csattan az ostor*, i sĕ umflă îndată ca unui cocoş creasta, apoi sboară pe turnul cel mai înalt din cetatea Sibiiului şi cu un falnic autoritatism cântă de acolo în gura mare, ca sĕ l audă toată lumea română:

„Aceste sûnt a c t e v i o l e n t e din partea Con„sistoriului şi din partea episcopului, şi dacă s'ar „putea comite fără remediu legal, negreşit ar pro„duce mare stricăciune în biserică. *Fiat justitia et „pereat mundus*".

Mai departe dl C. apostrofează pe membrii Consistoriului şi pe episcop, că sûnt aplecaţi a abusa de posiţiunea lor oficială, că necum sĕ fie ei infalibili, dar sûnt chiar păcătoşi şi ca atari nu au dreptul de a face gură mare prin congrese despre neapelabilitatea decisiunilor cons, în cause administrative.

Ex ungue leonem

Da! păcătoşi sûntem cu toţii, numai unul Dḑeu este fără de păcate şi nu cred, că dl C. cutează a'şi ascrie însăşi aceasta înaltă însuşire, ce convine numai Dḑeirei. Că ne ţinem de infalibili, aceasta o afirmă numai dl C. Noi am căutat numai a ne apăra vederile şi voturile noastre. În interpretarea, aplicarea şi esecutarea legilor de când esistă lumea au fost şi vor fi opiniuni diferite, căci *quot capita tot sensus*. Nu este dotat fie-care muritoriu cu geniul juridic al dlui C. de aceaa ni se pare, că ar face bine dl C. dacă ar fi cu mai multă indulgenţă faţă cu faptele altora mai înferiori în talente. Ear ce privesce aplecarea către abus de posiţiunea oficială, sûnt convins, că dl C. ne va remânè datoriu cu probele pentru totdeauna.

Apelabilitatea tuturor causelor administrative dela Episcopii la Mitropolie o vom combate totdeauna din cele 99 de motive ale clopotariului, pe care la întrebat Episcopul venit în visitaţiune canonică, că de ce n'a tras clopotele? Respuns: din 99 de motive, mai întâiu eclesia fiind seracă nu are clopote.

La ce momentan îi replică Episcopul; fătul meu! celelalte 98 de motive, ţile ert, ţinele pentru tine.

Noi nu voim se desorganisăm total serviţiul administrativ bisericesc, cel de altcum împreunat astădi cu destule şi nespuse greutăţi. Nu voim se asceptăm ani după ani, până s'ar putè institui un învăţătoriu apt la o scoală sau un capelan la o biserică etc. etc.

În împrejurările noastre foarte modeste şi astădi amenințate din toate părţile de diferiţi inimici aliaţi ai neamului şi bisericei noastre vom călca fără preget cu bărbăţie calea bătută de seculi de moşi, strămoşi noştri. Noi vom urma pracsa milenarie a bisericei, şi nici când nu vom sacrifica autonomia dieceselor, basată pe canoane, nu o vom sacrifica unor teorii moderne încă nelămurite, măniese pentru aceasta măcar toţi advocaţii şi fanfaronii din lume.

Încheînd susţinem încă odată cu toată tăria convingerei sufletului nostru, că nici consistoriul nici Episcopul Caransebeşului n'au comis nici cea mai mică nelegalitate la aprobarea actului electoral din cestiune, şi că aceşti factori principali la amintitul act mai momentos pentru ei decât pentru dl C. au avut în vedere stricta aplicare a stat. org. şi mai pre sus de toate salutea şi prosperarea bisericei, scoalei şi a credincioşilor din tractul protopresbiteral al Oraviţei.

De şi-ar împlinì numai toţi factorii morali şi fisici din biserica noastră datorinţele lor cu atâta zel, abnegaţiune şi perseveranţă, faţă cu biserica şi scoala, precum şi le împlinesce cu deosebire Episcopul Caransebeşului, de sigur nu am avea a ne teme de viitoriul nostru. Dee Dḑeu, ca numai atari violări de lege sĕ se întêmple în biserica noastră, precum se pretinde a se fi întêmplat la alegerea de protopresbiter în Oraviţa.

Acum cu inima liniştită supunem causa judecăţii neparţiale a onoratului public desinteresat, care va scì apreţiui după merit categoricul, se nu ḑic îngămfatul verdict al dlui C. că desamintitul act electoral ar fi nelegal, prin urmare nevalid şi trebue cassat. *X.*

Varietăţi.

* (C o v o c a r e.) P. T. domni membri ai c o m i t e t u l u i c e n t r a l al „Reuniunei învĕţătorilor dela scoalele greco orientale române din districtul S a s-Sebeş," anumit: d. d. Avram P ă c u r a r i u învĕţătoriu în Lancrăm, *Z.* M u r ĕ ş a n, Avram D a v i d, Samuil R o ş u, Daniil D a v i d, Ilie S a v u, învĕţător în Sas-Sebeş, George B e n e s c u, Nicolau M u n t i u, înveţătătoriu în Rĕhĕu, Vasilie D o b r e, înv. în Deal şi Vasilie D u r a, înv. în Pianul de sus, sûnt rugaţi a sĕ înfăţişa pe D u m i n e c ă în 27 Februarie a. c. la 11 oare a. m. la şedinţa o r d i n a r ă în edificiul scoalei greco-orientale române din Sas-Sebeş locul central al districtulu.

O b i e c t e l e d e p e r t r a c t a r e v o r fi:

1. Presentarea unor acte momentoase pentru Reuniune;

2. Rectificarea listei membrilor ordinari obligaţi ai Reuniunei;

3. Cestiunea încasărei tacselor de membri;

4. Cestiunea despărţemintelor, din care se compune districtul;

5. Cestiunea comisiunei alese pentru studierea grupărei şi împărţirei materialului de învĕţământ în scoalele poporale.

6. Curenţii.

Sibiiu 17 Februarie (1 Martie) 1883.

Dr. *Ioan Crişan*,
pres. reuniunei.

www.digibuc.ro

* (Convocare) Comitetul alegătorilor români din cercurile: Cohalm, Heghiz și Jibert, conchiamă prin aceasta pre toți românii cu drept de alegere din premenționatele cercuri la o întrunire generală, carea se va ține în Cohalm în 25 Februariu (9 Martie) 1883 în localul scoalei române, și a cărei obiect va fi: reorganisarea clubului electoral; precum și luarea în desbatere a altor propuneri eventuale.

Cohalm 20 Februariu (4 Martie) 1882.

Nicolau D. Mircea, președinte. — *Cl. Raicu*, notariu.

* (Bal). Reuniunea română de cântări și Musică din Oravița arangează Duminecă în 11 Martie (27 Faur) 1883 în sala „Coroanei Ung." din loc bal mascat, cu care ocasiune Corul se va produce în următoarele piese din „Apajune" (*Der Wasermann*) operetă cu sujet și musică românească: 1. Cortegiul nunții" cor, couplet și hora, produs de membrii activi ai corului; 2. „Balada" solo; 3. „Serenada" pe malul Dâmboviții; 4. Cor final. Onorabilul public este poftit la aceasta petrecere fiind încredut de un bun succes.

Prețiul de întrare este de persoană: Pentru membrii reuniunei și familia lor 80 cr., pentru alți oaspeți 1 fl., ear' seara la casă fără dechilinire 1 fl. 20 cr. Bilete de întrare se capătă la dd. Atanasiu Stefan, J. E. Țeran, Dimitriu Pocrean și seara la cassă. Începutul la 8 oare seara.

* (Mulțămită publică) Societatea literară „Petru Maioru" a junimei române studioase din B-pesta și ține de datorință a esprima Escel. Sale Preasînțitului D. Metropolit gr. cat. Dr. Ioan Vancea sincera mulțămire pentru un subsidiu de 40 fl. v. a. care sa indurat a ni-l trimite prin Rev. D. secretariu metrop. Simeon P. Mateiu din casseta proprie a Escel. Sale.

Deci, luând în considerațiune de una parte, că acest fapt generos este unul dintre faptele nenumărate ale Escel. Sale îndreptate spre înaintarea culturei iubitului nostru popor ear de alta parte dechiarând că un subsidiu nici una dată n'a fost mai bine venit pentru societatea noastră decât acum, când suntem în stadiul edărei operei „Istoria pentru începutul Romanilor în Dacia" de nemoritoriul Petru Maioru, primească dar Esc. Sa mulțămita cea mai adâncă a societății noastre.

După aceasta On. Dle Redactor primiți asecurarea deosebitei noastre stime, pre lângă care rămânem în B-pesta la 27 Februarie 1883.

În numele societății

G. Ilea, vpr. — *Demetriu Horváth*, secretariu.

* (O întrebuințare nouă a luminei electrice) O producțiune extraordinară se dete nu de mult în teatrul Savey din Londra. Se representà pe la ameadi înaintea unui public numëros opereta „Jolauttie." Publicul consta numai și numai din oameni, ce se interesau de teatru, cari veniseră mai mult, ca sĕ admire noua întrebuințare a luminei electrice. Fie-care din numëroasele jucătoare purta pe cap câte o diademă electrică luminoasă, făcênd toate la o laltă în chipul acesta o impresiune minunată asupra privitorului; cu câteva dile mai 'nainte o doamnă a purtat la un bal un veștmênt garnisit cu flacări electrice; — pentru prima dată s'a aplicat lumina elcctrică spre un astfel de scop.

Conspectul operațiunilor, Institutului de credit și de economii „Albina" în luna Februarie 1883.

Întrate.	fl. cr.
Numerariu în 31 Decemvre	63,511.75
Depuneri	76,388.23
Cambie rescumperate	119,270,37
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	2,564.82
Interese și provisiuni	9,425.98
La fondul de pensiune	104.46
Moneta vêndută	39,680.13
Efecte	9,326.—
Conturi curente	23,120.14
Diverse	1,480.12
	fl. 344,872.—

Eșite.	fl. cr.
Depuneri	67,286.34
Cambie escomptate	137,070.20
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	22,027.30
Interese pentru depuneri	260.56
Contribuțiune și competințe	1,937.20
Salarie și spese	1,992.90
Monetă cumpĕrată	28,007.80
Conturi curente	32,220.80
Diverse	9,861.90
Saldo în numerariu cu 28 Februarie 1883	44,207.10
	fl. 344,872.—

Sibiiu în 28 Februarie 1883.

Visarion Roman m. p., director esecutiv. — *I. Lissai* m. p., comptab.

Loterie.

Sâmbătă 3 Martie n. 1883.

Budapesta: 22 48 7 43 8

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Martie n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	119.90	119.80
Renta de aur ung. de 4%	89.30	89.40
Renta ung. de hârtie	87.40	87.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	136.—	35.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.—	91.—
Sorți de stat dela 1860	110.—	110.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	95.50	95.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	98.75	95.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.—	98.75
Obligațiuni urbariale temeșianede		97.25
Obligațiuni urb. temeș. cuasulă sorțire	98.—	
Obligațiuni urbariale transilvane	97.25	98.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	98.25	97.—
Obligațiuniung. de rescumpărarea decimei de vin	97.50	
Ogațiuni ung. de rescumpĕrarea pământului	97.—	98.—
Sorți unguresci cu premii	117.60	99.—
Sorți de regularea Tisei	109.90	97.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	100 40	118.—
Datorie de stat austr. în argint	78 40	110 25
Renta de aur austriacă	97.55	78 25
Acțiuni de bancă austro-ung.	827.—	828.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	322.50	320.—
Acțiuni de credit austr.	319.50	318.20
London (pe polița de trei luni)	119.70	119.90
Strisuri fonciari ale institutului „Albina"		100.30
Galbin	5.64	5.63
Napoleon	94.85	9.48
100 marce nemțesci	58.50	58.50

Nr. 85. [368] 1—3

CONCURS.

În esecutarea înaltei ordinațiuni consistoriale dto 11 decembre, 1882. Nr. 4739. Plen. se publică prin aceasta concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Iliei, pe basa „Statutului Organic" §. 63 combinat cu §. 23. punct 5. și a instrucțiunei votate de sinodul archidiecesan la 13/25 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7.

Fiitoriul protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului, anume în opidul Ilia.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sûnt: *a)* venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutoriul de stat și din tacsele, ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divoțiali și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali; *b)* venitele ordinari a le parochiei de clasa a III. din Ilia.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar, avênd totodată a documenta o pregătire cel puțin de VIII. clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, că au terminat studiile teologice la vre-unul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de cualificațiune; sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de cualificațiune înaintea comisiei esaminătoare a consistoriului archidiesan.

Pot însĕ concurge și fără testimoniul de cualificațiune profesorii de teologie și preoții hirotoniți înainte de întroducerea esamenelor de cualificațiune, dacă în celelalte au cualificațiunea prescrisă de mai sus.

În mod escepțional pot concurge și fără prescrisa cualificațiune gimnasială acei admînistratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acurateța manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul archidiecesan (plenar) speciala îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post, au a-și asterne suplicele de concurs la Veneratul Consistoriu archidiecesan în Sibiiu, în restimp de 30 de dile dela prima aparițiunea acestui concurs în foaia „Telegraful-Român," alăturând câte o tabelă de cualificațiune, care se conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului, anii etății; (anul luna și diua nascerei), studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelora) esamenul de maturitate și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora, și esamenul de cualificațiune) serviții de până acuma pe terenul bisericesc (timpul locul și categoria acelora) în fine cunoscința limbelor și alte reflecsiuni.

Datele din această tabelă sûnt de a se întări cu documente, cari sĕ se acludă în original, precum carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de cualificațiune, atestate de serviții bisericesci și eventualmente toate altfeliu de recomândări.

Ilia Mureșiana la 25 Ianuarie 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului Iliei.

Ioan Papiu m. p., presid. comis. cons. — **Parteniu Crișan** m. p., notariu.

Nr. 58 [364] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch, Petru Cârstocea, în parochia de classa a III-a din Bacifalu, tractul protopresbiteral al Brașovului I. conform grațioasei ordinatiuni consistoriali dto 27 Ianuarie a. c. Nr. 298 B. se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 de dile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sûnt 200 fl. v. a. pe an din venitele parochiali.

Concurenții au ași trimite subscrisului suplicele lor instruate în sensul statului organic și conform regulamentului congresual pentru parochii din anul 1878.

Brașov 3 Februarie 1883.

In conțelegere cu comitetul parochial respectiv:

Iosif Barac m. p., protopr.

ad. Nr. 41 1883. [366] 1—1

Anunciu.

Conform prescrierei §. 124 din regulamentul pentru procedura judecătorească în cause matrimoniali se face prin aceasta cunoscut, cumcă prin sentința Venerabilului consistoriu archidiecesan din 29 Ianuariu a. c. Nr. 2765. B. ex. 1882 Paraschiva Barbu din Tălmăcel este despărțită de cătră pribegitul ei bărbat Georgiu Gros din Găneasa în România.

Sibiiu 9 Februariu 1883.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiiului.

Szám. 2 1883 2—3

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a balásfalvi kir. járásbiróság 1012 számu végzése által a nagyszebeni „Albina" hitelintézet végrehajtató javára Birléá György és Moldován Iuon ellen 392 fr. 60 kr. tőke, ennek 1882 évi aprilis hó 13 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 12 fr. 15 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával Moldován Iuonnál biróilag lefoglalt és 530 fr. — kr. becsült két drb $5^1/_2$ éves tejér ökör; 1. asztag tiszta buza. 20 dr. juh, 1. drb 10 éves piros pej kancza, alatta egy 2. éves fekete szörü paripa csiko, és 1. drb kis ünőborjus 8 éves tehénből álló ingoságok nyilvános árverés tuján eladatnak.

Mely árverésnek az 1741/1882 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely szinén, vagyis Ohában Moldován Iuon lakásán leendő eszközlésére 1883-ik év mártzius hó 6-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § ának értelmében a legtöbbet igérönek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balásfalván 1883.ik évi február hó 17 napján.

Tát György m. p., kir. birósági végrehajtó.

Nr. 317 [365] 2—3

Publicare de licitațiune!

Pentru liferarea de **846 metrii cubici** de lemne de ars pentru Institutul r. u. pentru bolnavi alienați în Sibiiu recerute încă pe anul 1883/4 se escrie în urma ordinațiunei înaltului ministeriu de interne dtto 23. Februarie a. c. Nr. 8588 un nou concurs.

Offerte pentru această liferare — făcute în scris, provedìute cu timbru de 50 cr. împreună cu 200 fl. vadium și sigilate, în carii trebue sĕ fie descris soiul, lungimea și grosimea lemnelor oferite, asemenea și prețul pentru cât voesce oferentul a aduce metrul cubic de lemne de fag și pentru cât cel de stejariu — sĕ se predea la subsemnata direcțiune până în **15 Martie a. c. la 12 oare de ameadi.**

Offerte necorespundĕtoare acestei publicări ori întârdiat sosite, nu se pot lua în considerare.

Sibiin 27 Februarie 1883.

Direcțiunea Institutului r. u. pentru bolnavi alienați.

Nr. 6638 1881 civ. [362] 3—3

Publicațiune.

Spre a se putea începe prelucrările pentru segregarea pădurei în comuna Șasa și pentru rênduirea representantelui, a ingineriului și a preliminariului de spese se pune di de pertractare **pe 5 Aprile 1883** și următoarele la fața locului în comuna Șasa, despre ce cei interesați se aviseză.

Deej 1881 Decembre 28.

Veszprémi Antal. jude esmis.

Redactor respundĕtor **Nicolau Cristea.** — Editura și tipariul tipografiei archidiecesane.

www.digibuc.ro